

Plan van aanpak

CO2- Reductie in het kader van de CO2 prestatieladder

AANNEMINGSBEDRIJF
C.J.M. VAN GAAL B.V.
TILBURG

Versie: 0
Datum: 21 december 2018

Opgesteld door	Akkoord
Naam: F. Pigmans Functie: KAM-coördinator Datum: 21-12-18	Naam: K. van Gaal Functie: Directeur Datum: 21-12-18
Handtekening:	Handtekening

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
1.1. Voorwoord.....	3
1.2. Structuur en verbanden.....	4
2. Beschrijving van de Organisatie.....	5
2.1. Korte omschrijving bedrijf.....	5
2.2. Beleidsverklaring.....	5
2.2. Bepaling groottecategorie.....	6
2.3. Project met gunningvoordeel.....	6
3. Emissie-inventarisatie.....	7
3.1. Verantwoordelijke functionaris.....	7
3.2. Basisjaar en rapportage.....	7
3.3. Afbakening.....	7
3.4. Directe en indirecte GHG-emissies.....	7
3.5. Kwantificeringsmethoden.....	8
3.6. Beheersing en rapportage.....	8
3.7. Emissiefactoren.....	8
3.9. Uitsluitingen en verificatie.....	9
4. Energie- en CO2management.....	10
4.1. Kwaliteits- en energiemanagement.....	10
4.2. Energiebeleid.....	10
4.3. Doelstellingen.....	10
4.4. Uitvoering.....	11
4.5. Borging van het kwaliteits- en energiemanagement.....	12
5. Stuurcyclus.....	13
6. Energiebeoordeling.....	14
6.1. Controle op inventarisatie van emissies.....	14
6.2. Identificatie grootste verbruikers.....	14
6.3. Trends in energieverbruik, voortgang CO2-reductie en verbeterpotentieel.....	14
6.4. Reductieplan en voortgang.....	14
6.5. Ontwikkeling CO2-emissies.....	15
7. Strategisch plan scope 3.....	16
8. Communicatieplan.....	17
8.1. Externe belanghebbenden.....	17
8.2. Interne belanghebbenden.....	17
8.3. Projecten met gunningvoordeel.....	18
8.4. Communicatieplan.....	18
8.5. Website.....	18
9. Participatie sector- en keteninitiatieven.....	20

1. Inleiding

1.1. Voorwoord

Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. is een gekwalificeerd en gecertificeerd aannemingsbedrijf in de grond, weg en waterbouw.

Met behulp van een modern machinepark en ervaren en goed opgeleide medewerkers worden werkzaamheden uitgevoerd op het gebied van grondverzet, straatwerk, aanleg van rioleringen, kabels en leidingen, werken in vervuilde grond, alsmede het bijbehorende engineering- en voorbereidingswerk en de bijbehorende service- en consignatiediensten. Er wordt gewerkt voor zowel overheden als voor bedrijven.

De directie van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. is zich bewust van Duurzaam Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Wij streven naar een duurzame ontwikkeling van onze organisatie en zijn ervan overtuigd dat goede ondernemersprestaties worden behaald zodra er balans is tussen People, Planet en Profit. Een belangrijk uitgangspunt is het streven naar een bijdrage aan een duurzame leefwereld. Om hier een bijdrage aan te leveren en deze te monitoren zijn wij reeds in het bezit van het milieucertificaat NEN ISO 14001 en vinden wij het van belang om aanvullend het certificaat voor de CO2-Prestatieladder te bezitten en deze systematiek te kunnen toevoegen aan ons KVGM managementsysteem.

Het jaarlijks in kaart brengen van een CO2 footprint biedt ons de kans om onze uitstoot te monitoren en te sturen op maatregelen om CO2-emissies te reduceren en de bedrijfsvoering te verduurzamen. Met behulp van de CO2-Prestatieladder wordt er door ons een hoeveelheid energie bespaard. De CO2 Prestatieladder is als duurzaamheidsinstrument toonaangevend in de Nederlandse markt. Bedrijven stimuleren om zelf iets te doen aan CO2-reductie, dat is de gedachte achter de CO2-Prestatieladder.

De CO2-Prestatieladder kent vier fases van bedrijfsbewustzijn, ambitie en activiteit:

- 1. Inzicht** :Het opstellen van een onomstreden CO2-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO2-uitstoot van het bedrijf.
- 2. CO2-reductie** :De ambitie van het bedrijf om de CO2-uitstoot te verminderen.
- 3. Transparantie** :De wijze waarop een bedrijf in- en extern communiceert over haar CO2-footprint en reductiedoelstellingen.
- 4. Deelname aan initiatieven** :Reductie van CO2.

Elke fase is onderverdeeld in vijf niveaus. Hoe hoger het niveau per fase, hoe meer punten het bedrijf vergaart. In dit Plan van Aanpak wordt de emissie-inventaris van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. geanalyseerd en deze analyse richt zich op invalshoek A (inzicht) en invalshoek B (CO2-reductie) van de CO2-Prestatieladder.

De CO2-footprint geeft een inzicht in de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG-emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG-emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO2-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de ISO 14064-1: 2006 (E) "*Quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals.*" In dit rapport wordt de CO2-footprint gerapporteerd volgens § 7.3.1 van deze norm. In de volgende paragraaf 1.1 is hiertoe een kruistabel opgenomen.

In de rapportage voor de CO2-Prestatieladder wordt er onderscheid gemaakt tussen de scope 1, 2 en 3. Deze indeling is oorspronkelijk afkomstig uit het GHG-protocol. De SKAO plaatst '*business travel*' en '*personal cars for business travel*' in scope 2 in plaats van de scope 3. Omdat deze rapportage voor de CO2-prestatieladder van de SKAO is, worden hiervoor de scope 1 en scope 2 categorieën van de SKAO aangehouden.

1.2. Structuur en verbanden

Dit Plan van Aanpak is ter bewijsvoering dat voldaan wordt aan de eisen van de CO2-Prestatieladder. Per paragraaf wordt een eis behandeld. Onderstaande tabel geeft hiervoor het overzicht.

Behandeling in dit document	Eis in de CO2-Prestatieladder
Paragraaf 2: Beschrijving van de organisatie	3.A.1
Paragraaf 3: Emissie-inventaris rapport	3.A.1
Paragraaf 4: Energiemanagement actieprogramma	2.C.2, 3.B.2, 4.A.2, 3.B.1
Paragraaf 5: Stuurcyclus	2.C.2
Paragraaf 6: Energiebeoordeling	2.A.3, 3.B.1
Paragraaf 7: Strategisch plan scope 3	5.B.1
Paragraaf 8: Communicatieplan	2.C.3
Paragraaf 9: Participatie initiatieven	3.D.1 en 3.D.2

2. Beschrijving van de Organisatie

2.1. Korte omschrijving bedrijf

De basis van het huidige Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. is gelegd in de jaren 20 van de twintigste eeuw, toen men voor eigen rekening begon met de uitvoering van grond-, weg- en waterbouwkundige bouwwerkzaamheden. Rond 1950 zijn de activiteiten uitgebreid met het aanleggen van kabelnetten voor PTT (de huidige KPN) en is met de aanleg voor gas en waterleidingen een aanvang genomen.

Vanaf de oprichting tot en met heden is Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. met kantoor en werkplaatsen gevestigd te Tilburg en verricht van daaruit de volgende activiteiten:

- het aanleggen van verhardingen
- het verrichten van grondwerken;
- landbodemsaneringen met tijdelijke uitplaatsing van grond;
- het uitvoeren van rioleringswerken;
- het aanleggen, monteren, repareren en verwijderen van kabels ten behoeve van energie- en informatiesystemen;
- het aanleggen, onderhouden, renoveren en repareren van aansluitleidingen (huisaansluitingen), distributieleidingen, transportleidingen en de daarbij behorende verbindingswerkzaamheden inclusief appendages voor gas en/of drinkwater.
- het verzorgen van tijdelijke en definitieve faciliteiten voor de inrichting van evenementen terreinen
- calamiteitenservices
- voorbereidings- en engineeringswerkzaamheden voor de bovenstaande activiteiten

Ons bedrijf beschikt voor de uitvoering van zijn activiteiten over een personeelsbestand van vaste goed opgeleide medewerkers met een ruime ervaring in hun vakgebied. Opleiding staat hoog in het vaandel. Daarmee blijven de medewerkers op de hoogte van de laatste technieken, zowel in theorie als in de praktijk.

Tevens beschikt ons bedrijf over materieel dat voldoet aan de hedendaagse eisen op het gebied van veiligheid, arbeidsomstandigheden en milieu. Het materieel is onderworpen aan periodieke keuringen en het maken van bewuste keuzes bij de aanschaf en vervanging van het materieel is volledig geïntegreerd in de organisatie.

Het bedrijf is aangesloten bij Cordares en lid van Bouwend Nederland.

Om de activiteiten van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. op een verantwoorde wijze te kunnen ontplooiën heeft het zich gecertificeerd voor:

- NEN-EN-ISO 9001:2015
- NEN-EN-ISO 14001:2015
- BRL SIKB 7000, versie 5, VKB protocol 7004, versie 1.1
- VCA** 2008/5.1
- CKB 2014

Als bedrijf zijn wij ons bewust van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Wij proberen daarom een bijdrage te leveren aan het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door deze mensen zo veel mogelijk bij het arbeidsproces in ons bedrijf in te zetten.

2.2. Beleidsverklaring

Duurzaamheid is vandaag de dag, gezien op de leefbaarheid op onze planeet nu en in de toekomst, van het grootste belang. Om hier bewust mee om te gaan en daardoor een bijdrage aan een goed leefklimaat te kunnen leveren, streven wij naar een CO₂-bewuste bedrijfsvoering, om van daaruit een voortdurende verbetering van ons emissiereductiebeleid en een groeiende bewustwording van de medewerkers op de te reduceren emissies van onze activiteiten te realiseren.

2.2. Bepaling groottecategorie

De CO2-Prestatieladder maakt onderscheid in grootte van bedrijven. De CO2-Prestatieladder onderscheidt kleine, middelgrote en grote bedrijven op basis van de CO2-uitstoot.

Om tot de groottecategorie 'klein' of 'middelgroot' te behoren, dient een bedrijf onder de definitie 'Werken/leveringen' aan beide voorwaarden te voldoen (zie Tabel 4.1). Het betreft in alle gevallen de CO2-uitstoot in scope 1 & 2 emissies binnen de organizational boundary van het bedrijf (zoals bepaald in §4.1).

Tabel 4.1. Groottecategorieën CO2-Prestatieladder

Groottecategorie	Diensten	Werken/leveringen
Klein bedrijf	Totale CO2-uitstoot bedraagt maximaal (\leq) 500 ton per jaar	Totale CO2-uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (\leq) 500 ton per jaar, en de totale CO2-uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (\leq) 2.000 ton per jaar
Middel groot bedrijf	Totale CO2-uitstoot bedraagt maximaal (\leq) 2.500 ton per jaar	Totale CO2-uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (\leq) 2.500 ton per jaar, en de totale CO2-uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (\leq) 10.000 ton per jaar
Groot bedrijf	Totale CO2-uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar	Totale CO2-uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO2-uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan ($>$) 10.000 ton per jaar

De totale CO2-uitstoot van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. bedraagt 165 ton CO2 in 2017. Hiervan komt 139 ton CO2 voor rekening van projecten en 26 ton CO2 voor kantoren. Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. valt daarmee qua CO2-uitstoot in de categorie klein bedrijf.

2.3. Project met gunningvoordeel

Er lopen geen projecten met gunningsvoordeel.

Voor deze projecten stelt de CO2-Prestatieladder de volgende specifieke en aanvullende eisen:

- De emissiestromen + CO2-uitstoot en voortgang daarvan moeten apart voor deze projecten inzichtelijk zijn
- De maatregelen die van toepassing zijn op de projecten moeten benoemd zijn (algemene maatregelen op bedrijfsniveau kunnen ook gelden voor de projecten).
- Externe en interne belanghebbenden van het project moeten benoemd zijn
- Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de projecten met gunningvoordeel moeten vastgelegd zijn
- Er dient specifiek gecommuniceerd te worden over de voortgang in CO2-reductie in de projecten.
- Er moet jaarlijks een energiebeoordeling en een interne controle uitgevoerd worden

3. Emissie-inventarisatie

3.1. Verantwoordelijke functionaris

De verantwoordelijke voor de stuursysteem CO2-reductie alsmede alle activiteiten die hieraan gekoppeld zijn, zoals het behalen van de doelstellingen, is de KAM-coördinator binnen het bedrijf. Deze rapporteert rechtstreeks aan de directie.

3.2. Basisjaar en rapportage

Dit rapport betreft het jaar 2017; dit jaar geldt ook als basisjaar voor de doelstellingen.

3.3. Afbakening

Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. heeft geen dochter of zusterbedrijven. Wel heeft het een beheer- en beleggingsbedrijf als enig aandeelhouder. De scope van beide bedrijven verschilt enorm, in die zin dat er binnen het beheer- en beleggingsbedrijf geen enkele activiteit plaats vindt die invloed kan uitoefenen op CO2 uitstoot. Daarom is er voor gekozen om de bovenliggende laag van de aandeelhouder buiten te sluiten.

Wel worden alle energiestromen van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. meegenomen. In de uitgevoerde AC-analyse is te zien dat de combinatie Van Gaal/Broeren zich niet in de lijst bevindt als AC-relatie, omdat hierin geen enkele activiteit meer plaats vindt. In deze combinatie heeft Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. een zeggenschap 50% dus deze wordt niet in het geheel meegenomen. Wel wordt het werk uitgevoerd door Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. meegenomen in de boundary. Om die reden hoeft het gehele project verder niet meegenomen te worden in de afbakening van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V..

3.4. Directe en indirecte GHG-emissies

De berekende GHG-emissies van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. over 2017 zijn gebaseerd op de conversiefactoren uit de lijst "CO2 emissiefactoren" samengesteld door: SKAO, Stimular, Connekt, Milieu Centraal en de Rijksoverheid. De resultaten hiervan zijn weergegeven in de onderstaande tabellen:

Scope 1

Verbruik soort direct	Omvang	Eenheid	Conversiefactor in kg	Ton CO2
Diesel	42.624	liter	3,230	138,101
AdBlue	276	liter	3,230	0,891
Totaal scope 1				138,992

Het verbruik binnen scope 1 vindt plaats voor alle activiteiten die vallen binnen de uitvoering van projecten.

Scope 2

Verbruik soort indirect	Omvang	Eenheid	Conversiefactor in kg	Ton CO2
Elektriciteit - grijs	27.588	kwh	0,649	17,904
Aardgas	4.360	m3	1,890	8,240
Totaal scope 2				26,144

Het verbruik binnen scope 2 vindt plaats voor alle activiteiten die vallen binnen de werkzaamheden in kantoren.

Conclusie over de berekende GHG-emissies:

De directe en indirecte GHG-emissies van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. bedroegen in 2017: 165 ton CO2. Hiervan werd 139 ton CO2 veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1) en 26 ton CO2 door indirecte GHG-emissies (scope 2).

Scope 3 emissies

Voor wat betreft de Scope 3 emissies is nog geen emissie-inventarisatie opgesteld, omdat Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. zich in eerste instantie voor trede 3 op de ladder wil kwalificeren.

Verbranding biomassa

In het jaar van deze rapportage vond geen verbranding van biomassa plaats bij Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V..

GHG-verwijderingen

Er heeft in het jaar van deze rapportage geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden bij Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V..

Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG-protocol.

Invloedrijke personen

Binnen Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO2-footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele personen alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO2-footprint.

Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor het jaar 2017. De verwachting is dat deze emissies in het komende jaar niet aan grote verandering onderhevig zullen zijn. Wel zal, gezien de doelstellingen van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V., de CO2 uitstoot de komende jaren dalen.

Significante veranderingen

Zoals in paragraaf 3.2 beschreven geldt 2017 als basisjaar. De voortgang van de reductie in CO2-uitstoot zal beschreven worden in het document CO2-Reductieplan.

3.5. Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO2-uitstoot is gebruik gemaakt van een voor Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. op maat gemaakte berekeningsstructuur. In deze structuur kunnen alle verbruiken worden ingevuld. Vervolgens wordt de daarbij behorende CO2-uitstoot berekend en vergeleken met het basisjaar. Hierbij worden steeds de emissiefactoren van de website co2emissiefactoren.nl gehanteerd.

3.6. Beheersing en rapportage

Beheersing en rapportage van de emissie zal steeds plaatsvinden aan de hand van onderstaand schema:

Emissiestroom	Wie	Hoe	Wanneer
Brandstofverbruik auto's	KAM-coördinator	Overzicht facturen	Halfjaarlijks
Elektraverbruik	KAM-coördinator	Meterstanden en facturen	Halfjaarlijks
Aardgasverbruik	KAM-coördinator	Meterstanden en facturen	Halfjaarlijks

3.7. Emissiefactoren

De emissiefactoren van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. zullen te allen tijde worden aangepast aan de eventueel toekomstige wijzigingen in de emissiefactoren van de CO2-Prestatieladder 3.0. Voor de berekening van de CO2-footprint van 2017 zijn de emissiefactoren gebruikt volgens deze uitgave van de prestatieladder d.d. 10 juni 2015.

Er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

3.8. Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO2footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. Momenteel zijn er geen onzekerheden over scope 1 en 2 emissies.

3.9. Uitsluitingen en verificatie

In Handboek 3.0 is de rapportage van de CO2-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO2-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO2 (CH4, N2O, HFC's, PFC's en SF6) die vrijkomen bij operaties van het bedrijf, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants). Naast de bovenstaande uitstoot wordt ook een non-significante emissiestroom uitgesloten van de emissie-inventaris, namelijk zakelijke kilometers in privé auto's. Dit gaat om zo'n kleine hoeveelheid kilometers, dat het bij Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. geen significant verschil maakt in de inventaris.

Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. heeft ervoor gekozen de emissie-inventaris niet te verifiëren.

4. Energie- en CO2management

4.1. Kwaliteits- en energiemangement

In dit onderdeel wordt aan het kwaliteitsmanagement (eis 4.A.2) en het energiemangement (eis 3.B.2) vormgegeven.

Het kwaliteitsmanagement gaat in op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de CO2-footprint en Scope 3 emissies. De algemene doelstelling van het kwaliteitsmanagement is om continue verbetering van efficiënte en effectieve omgang met energie en een vermindering van de CO2-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen.

Daarnaast geeft het kwaliteitsmanagement inzicht in de procedures, het meten en rapporteren van de CO2-footprint. Het kwaliteitsmanagement is, evenals het energiemangement, integraal geborgd binnen het managementsysteem van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. hetgeen is beschreven in het KVGGM Handboek. Er wordt inzicht verschaft in de energieprestaties van de totale bedrijfsvoering en de totale CO2-emissies als gevolg ervan.

Kern van het KVGGM Handboek is de continue evaluatie van de activiteiten en geconstateerde afwijkingen om verbeteringen te realiseren en de betreffende procedures zijn dan ook opgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act cyclus zoals deze is opgenomen in de NEN-EN-ISO 50001.

4.2. Energiebeleid

Het belang van duurzaamheid is tegenwoordig een belangrijk gegeven. Om hier bewust mee om te gaan streven wij naar een CO2-bewuste bedrijfsvoering, om van daaruit een voortdurende verbetering van ons emissiereductiebeleid en een groeiende bewustwording van de medewerkers op de te reduceren emissies van onze activiteiten te realiseren.

Ons energiebeleid is gericht op het zo optimaal inzetten van onze machines en andere bedrijfsmiddelen zodat we ons werk kunnen doen met een zo laag mogelijk energieverbruik. Vervolgens is het beleid er ook op gericht om het energieverbruik van de processen en werkzaamheden te verlagen door het nemen van reductiemaatregelen om het verbruik te reduceren en hier continue alert op te zijn.

4.3. Doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemangementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO2-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten. Hierbij dient te worden opgemerkt dat door fluctuerende hoeveelheid werk en de samenstelling van de werkzaamheden (inzet materieel) het absolute energieverbruik hoger kan zijn, terwijl het relatieve verbruik wel degelijk lager is.

De specifieke doelstelling is om de totale CO2-uitstoot in 2021 met 12% te verlagen ten opzichte van 2017. Hierbij wordt uitgegaan van dezelfde hoeveelheid werk per jaar (omzet, draaiuren, kilometers en activiteitensoort) is uitgevoerd als in 2017. In deze opzet wordt de reductiedoelstelling gerelateerd aan de omzet in euro's.

Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen als volgt:

- Scope 1: 2% reductie in 2021 ten opzichte van 2017
- Scope 2: 11% reductie in 2021 ten opzichte van 2017

Voor wat betreft de Scope 3 emissies is nog geen doelstelling opgesteld, omdat Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. zich in eerste instantie voor trede 3 op de ladder wil kwalificeren. Binnen 1 jaar na de behaalde kwalificatie voor trede 3 wil Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. zich aanvullend kwalificeren voor trede 4 van de ladder.

4.4. Uitvoering

Energieaspecten:

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie en de keten waarin de onderneming actief is. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is verwerkt in de verschillende rapportages. Periodiek één keer in de 6 maanden voor scope 1 en 2 stromen

Referentiejaar:

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2017 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit. Vanuit de geconstateerde kansen wordt gekeken welke onderdelen in aanmerking komen voor het formuleren van doelstellingen. De directie stelt uiteindelijk de doelstelling vast.

Reductiedoelstellingen:

De algehele reductiedoelstelling onder 4.3 is geformuleerd tot 2021. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling worden jaarlijkse maatregelen geformuleerd. Beide worden vastgelegd in het jaarlijkse reductieplan hetgeen wordt vastgelegd in het jaarplan als onderdeel van de directiebeoordeling. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en wie verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen.

Organisatie van de CO₂-footprint in het kort:

De organisatie van de CO₂-footprint is integraal opgenomen in het managementsysteem van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. en als zodanig beschreven in het KVGM Handboek. Hierin is de KAM-coördinator verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van de jaar rapportages, de monitoring van de emissiegegevens en de rapportage hierover aan de directie. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor de communicatie over het CO₂-reductiesysteem, de doelstellingen en de voortgang die wordt gerealiseerd.

De werkvoorbereiding is verantwoordelijk voor de mogelijkheden van CO₂-reductie met betrekking tot woon/werk verkeer van medewerkers, efficiënter en effectievere logistieke bewegingen op de werken en andere manieren van werken (bv overnachten in de buurt van de project locatie).

De administratie is onder andere verantwoordelijk voor de inkoop van energie, afvalverwerking en dergelijke. Daarnaast assisteert zij de KAM-coördinator met zijn verantwoordelijkheden ten aanzien van verantwoording, monitoring en communicatie over het CO₂-reductiesysteem, de doelstellingen en de voortgang die wordt gerealiseerd.

De afdeling uitvoering is verantwoordelijk voor de optimale inzet van machines en personeel op de werken. Verder zijn zij verantwoordelijk voor het toezicht op de projectlocatie voor wat betreft het in de praktijk brengen van de maatregelen door de medewerkers.

Energieverbruik:

Twee keer per jaar (elke 6 maanden) wordt het energieverbruik geïnventariseerd en beoordeeld. De uitvoering hiervan vindt plaats conform ISO 14064-1, het GHG-protocol voor scope 1 en 2 en de eventuele verdere vereisten vanuit de CO₂-prestatieladder. Tevens wordt er beoordeeld of de organisatorische grens nog actueel is.

De KAM-coördinator is hiervoor verantwoordelijk en wordt hierbij geassisteerd door gegevens uit de administratie.

Energie reductiekansen:

Van elke medewerker binnen Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. wordt verwacht dat hij/zij ideeën voor energie/CO₂-reductie aandraagt via de formele of informele overleg- en communicatiestructuren. Daarnaast wordt er in de reguliere toolbox meetings en personeelsbijeenkomsten met enige regelmaat aandacht gevraagd voor de uitstoot van CO₂ en de reductie van deze uitstoot. Deze energie/CO₂-reductie kansen worden vervolgens besproken op de diverse niveau's van de reguliere overlegstructuur en daar gewogen op effectiviteit. Indien blijkt dat zij mogelijk effectief zijn, worden zij in de bedrijfsvoering gerealiseerd.

Monitoren en beoordelen:

Twee keer per jaar wordt de voortgang van de reductiedoelstelling en de afgeleide maatregelen en het jaarplan bepaald. De KAM-coördinator rapporteert de resultaten in het reguliere stafoverleg en de directiebeoordeling. Deze rapportage omvat minimaal:

- ✓ Een overzicht van het energieverbruik en de CO2-emissies per scope
- ✓ Een vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- ✓ Een analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO2-emissie
- ✓ De voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling en eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ De status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ Algemene ontwikkelingen

Op basis van deze rapportage beslist de directie of bijsturing van de doelstellingen en/of aanpassing van het jaarplan noodzakelijk is.

4.5. Borging van het kwaliteits- en energiemangement

Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. beschikt over een managementsysteem onder andere op basis van NEN-EN-ISO 9001:2015 en NEN-EN-ISO 14001:2015. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de KAM-coördinator. Het kwaliteits- en energiemangement zijn hierin geïntegreerd. Beide onderdelen worden hierdoor meegenomen in het systeem van interne en externe audits en de jaarlijkse directiebeoordeling.

Interne audits

Tenminste eenmaal per jaar wordt er een interne audit uitgevoerd. Deze audits zijn gericht op het toetsen van de effectieve en doelmatige implementatie van het energiebeleid. Daarnaast heeft het als doel om de kwaliteit van de CO2-footprint te verhogen en een betrouwbaar beeld te krijgen van de voortgang van de reductiedoelstellingen. De interne audit richt zich op de manier waarop de gegevens zijn verzameld en verwerkt. De interne auditor stelt een audit rapport op met daarin de bevindingen van de interne audit. Er wordt verhoogde aandacht besteed aan de volgende zaken:

- ✓ Kan de CO2-emissie inventarisatie worden geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid
- ✓ Voldoet de inventarisatie aan de eisen gesteld in ISO14064-1
- ✓ Zijn de juiste gegevens gebruikt bij het opstellen van de CO2-footprint
- ✓ Aan welk niveau van de CO2-prestatieladder wordt er voldaan Aanbevelingen uit de audits worden meegenomen in het jaarplan ter verbetering van het systeem.

Externe audits

Jaarlijks wordt door een externe auditor onderzocht of Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. voldoet aan de eisen van de CO2-prestatieladder overeenkomstig het niveau waarvoor het bedrijf is gecertificeerd.

Directiebeoordeling en jaarplan

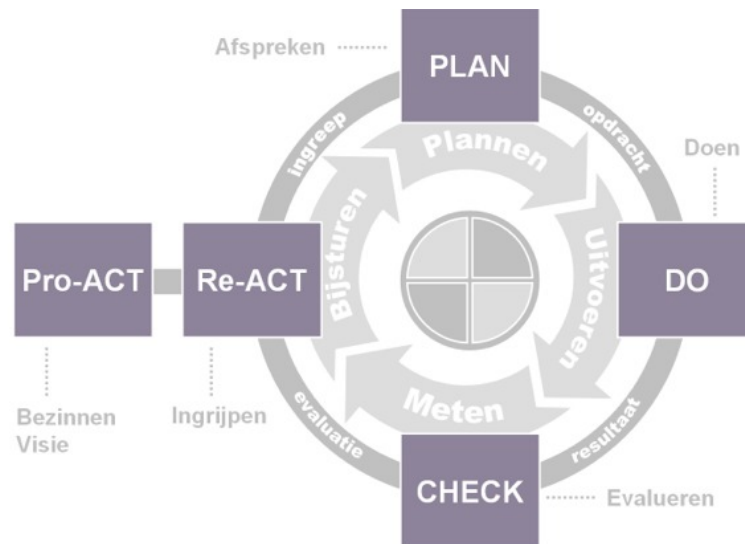
Jaarlijks vindt er een beoordeling plaats door de directie van het kwaliteitsmanagementsysteem op geschiktheid, passendheid en doelmatigheid, een en ander overeenkomstig de eisen uit de NEN-EN-ISO 9001:2015 en NEN-EN-ISO 14001:2015. Deze directiebeoordeling omvat naast de management review over het afgelopen jaar tevens een jaarplan met daarin vermelde doelstellingen en/of verbeteringen voor het komende jaar.

5. Stuurcyclus

Het CO2-beleid van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. kent cycli van een half jaar, waarin de volgende zaken geïnterpreteerd worden:

- ✓ De gegevens voor de CO2-footprint verzameld worden;
- ✓ Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- ✓ Er significante veranderingen in het bedrijf zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- ✓ Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- ✓ De voortgang van de CO2-reductie en behalen van de doelstelling bepaald wordt.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Hiervoor wordt de zogenaamde PDCA-cyclus gevolgd, die in onderstaande schets is weergegeven.

6. Energiebeoordeling

Het doel van deze energiebeoordeling is de huidige en de historische energieverbruiken van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. in kaart te brengen. Deze beoordeling geeft minimaal 95% van de energiestromen weer. Zo zijn door deze analyse de grootste verbruikers geïdentificeerd en kan daar individueel op gestuurd worden. Daardoor kunnen de belangrijkste processen die bijdragen aan CO2-uitstoot effectief aangepakt worden.

6.1. Controle op inventarisatie van emissies

Een onafhankelijke controle op de emissie-inventarisatie wordt gelijktijdig uitgevoerd met de interne audit en wordt in het interne audit rapport opgenomen.

6.2. Identificatie grootste verbruikers

Verreweg de grootste uitstoot van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. zit in het brandstofverbruik, waarvan:

- 84% door diesel wordt veroorzaakt,
- 11% door het gebruik van elektriciteit.
- 5% door gas om het kantoor en werkplekken te verwarmen

Van het aandeel brandstofverbruik van diesel wordt het grootste deel gerealiseerd door het wagenpark met 69%. Het aandeel voor het machinepark is 15%. Hiermee is het wagenpark verreweg de grootste veroorzaker van CO2.

Het brandstofverbruik is administratief geregistreerd per voertuig en per machine waardoor inzicht ontstaat in de grootte van het verbruik per auto/machine en hieruit de grootste verbruikers kunnen worden geanalyseerd. Hierdoor kan CO2-beleid in het gebruik en investeringen van nieuwe voertuigen en materieel geformuleerd kan worden.

6.3. Trends in energieverbruik, voortgang CO2-reductie en verbeterpotentieel

De absolute uitstoot van scope 1 en 2 is in de afgelopen jaren langzaam maar zeker gereduceerd, met name door het gedaalde verbruik van diesel.

Op basis van de grootte in uitstoot en de noodzaak/mogelijkheid tot meer inzicht in verbruik van brandstof zal voor de voertuigen die het grootste verbruik veroorzaken de komende jaren een onderzoek worden gedaan om tot een beter inzicht van dit verbruik te komen.

Voorafgaand daaraan zijn de volgende mogelijkheden reeds naar voren gekomen om de CO2uitstoot verder te reduceren:

- Training Het Nieuwe Rijden en continue aandacht voor bewustwording
- Verduurzamen wagenpark bij herinvesteringen (minimale CO2 uitstoot)
- Continue aandacht voor de optimale bandenspanning
- Investering in elektrische trilstampers bij vervanging/nieuwe aanschaf
- Overstap van grijze stroom naar groene elektriciteit

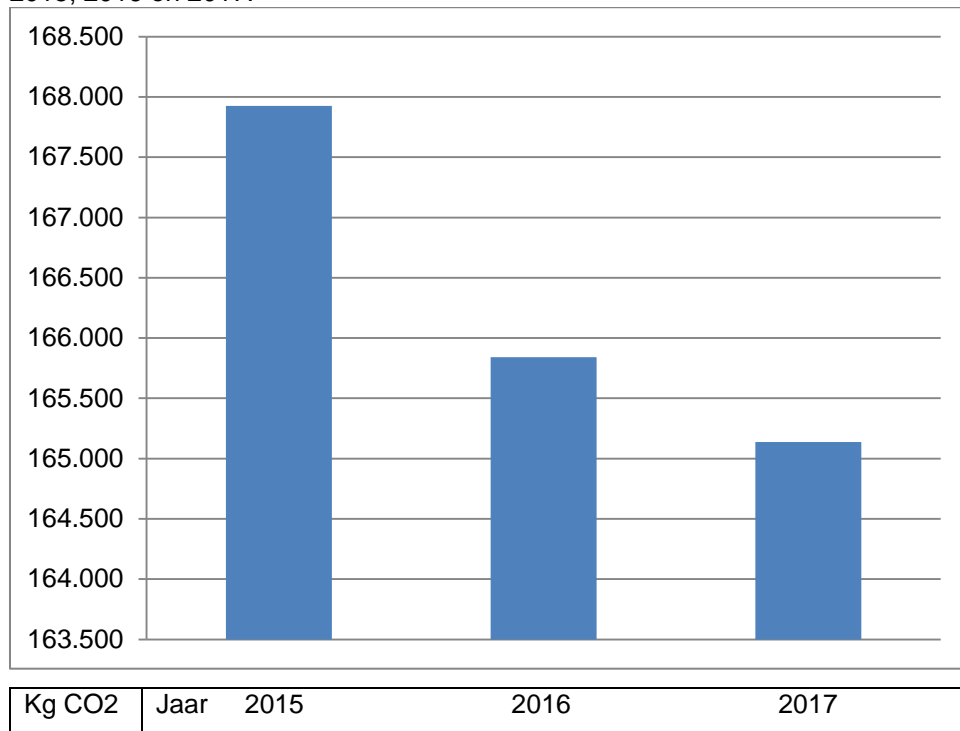
6.4. Reductieplan en voortgang

Scope	Maatregel	Effect	Planning	Status januari 2019
1	Duurzamere auto's bij (her)investeringen	1,25%	Continue	Wordt meegenomen in de eerstvolgende (her)investering
1	Herhaling aandacht bewustwording en cursus nieuwe rijden	0,25%	2019 en 2020	Wordt meegenomen in de cursusplanning voor het personeel. Aandacht voor

				bewustwording vindt plaats bij toolboxen en personeelsbijeenkomsten.
1	Regelmatige controle bandenspanning	0,25%	2019 en 2020	Via toolboxen en personeelsbijeenkomsten zal continue aandacht gevraagd worden voor het 3 maandelijks controleren van de bandenspanning.
1	(her)investeren in elektrische trilplaten	0,25%	2019 en 2020	Inmiddels is de eerste trilplaat aangeschaft.
2	Overstap op groene stroom	11%	2019 en 2020	Onderzoeken of en wanneer het contract met de huidige leverancier overstap toestaat.

6.5. Ontwikkeling CO2-emissies

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de gerealiseerde CO2 emissies van de jaren 2015, 2016 en 2017:

7. Strategisch plan scope 3

Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. vindt het belangrijk om inzicht te verkrijgen in haar belangrijkste scope 3 emissies om hiermee tevens trede 4 van de prestatieladder te kunnen betreden. Om dit inzicht te verkrijgen wordt er in 2019 een kwalitatieve en kwantitatieve dominantie analyse uitgevoerd. De uitkomsten hiervan worden, zodra deze bekend zijn in deze paragraaf hieronder weergegeven. Tevens wordt dan een strategie geformuleerd om deze scope 3 emissies te reduceren.

8. Communicatieplan

In dit deel van het plan van aanpak wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO2-reductiesysteem van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V..

8.1. Externe belanghebbenden

In het hieronder volgende overzicht zijn de externe belanghebbenden geïnterpreteerd. Dit zijn de partijen binnen het bedrijfsproces van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiële CO2-emissies. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO2-reductie. Communicatie aan de externe belanghebbenden vindt plaats via de website van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V..

Externe belanghebbenden	Belang CO2-beleid & kennisniveau
Gemeente Tilburg	Streeft naar CO2-reductie middels strenge eisen voor projecten en de energievisie om klimaatneutraal en klimaatbestendig te zijn in het jaar 2045. Kennisniveau is afhankelijk van de afdeling.
Overige semi overheidsopdrachtgevers	Streven naar CO2-reductie, maar stellen hiervoor over het algemeen (nog) weinig eisen aan projecten, aannemers of werken. Matige kennis van CO2-reductie; voeren zelf geen CO2reductiebeleid dus vooral de praktische kennis hiervan ontbreekt.
Grote bouwbedrijven in de infra, nutsbedrijven en installatiebedrijven	Streven naar CO2-reductie, maar stellen hiervoor over het algemeen (nog) weinig eisen aan hun onderaannemers.
Overige bedrijfsmatige en particuliere eigenaars en beheerders van infra	Streven naar CO2-reductie, maar stellen hiervoor over het algemeen (nog) weinig eisen aan hun onderaannemers.
Onderaannemers en partners	Werken met Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. samen. Er is nu voor onderaannemers nog weinig druk om een ambitieus CO2-beleid te voeren, aangezien er veel werk is. Een aantal onderaannemers en partners is uit zichzelf ambitieus en heeft wel belang bij het CO2-beleid van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V.. Vaak matige kennis van CO2-reductie; voert zelf geen CO2-reductiebeleid dus vooral de praktische kennis hiervan ontbreekt. Een enkeling voert wel zelf een reductiebeleid.
Leveranciers	In veel bestekken worden de leveranciers gekozen door de opdrachtgever en hebben ze verder geen belang bij het CO2-beleid van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. Kennisniveau verschilt sterk per leverancier.
Burgers en publiek	Het belang van het milieubeleid richt zich vooral op directe overlast en niet op CO2-uitstoot. Het kennisniveau van CO2-reductiemogelijkheden in onze branche is laag.

8.2. Interne belanghebbenden

Interne belanghebbenden zijn de medewerkers en het management van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V.. Deze zullen op de hoogte gehouden worden via personeelsbijeenkomsten en toolboxes. Het management zal daarnaast betrokken zijn bij de besluitvorming van de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO2-reductie en overige hoofdzaken van het CO2-reductiebeleid.

8.3. Projecten met gunningvoordeel

Communicatie over het CO2-beleid van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. betreft niet alleen het beleid van het bedrijf als geheel, maar ook het beleid ten aanzien van projecten die aangenomen zijn met gunningvoordeel. Bij deze projecten zal specifiek gecommuniceerd worden over de CO2-uitstoot van het project als ook over de doelstelling en de voortgang in CO2reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van het bedrijf. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project. Momenteel lopen er geen projecten met gunningsvoordeel.

8.4. Communicatieplan

WAT (Boodschap)	WIE (uitvoerder)	HOE (Middelen)	DOELGROEP	WANNEER (Planning & frequentie)	WAAROM (doelstelling)
CO2-footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	KAM-coördinator	Personeels-bijeenkomsten en toolboxes Website	Eigen medewerkers en onderaannemers Externe belanghebbenden	Per halfjaar	Bewustwording van het belang van de vermindering van de CO2footprint intern vergroten
CO2-reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	KAM-coördinator	Personeels-bijeenkomsten en toolboxes	Eigen medewerkers en onderaannemers	Per halfjaar	Bewustwording van de doelstelling en maatregelen onder medewerkers vergroten
CO2-reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	KAM-coördinator	Website	Externe belanghebbenden	Per jaar	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder externe partijen vergroten
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en projecten	KAM-coördinator	Personeels-bijeenkomsten en toolboxes	Eigen medewerkers	Per halfjaar	Betrokkenheid medewerkers stimuleren en medewerkers aanzetten tot CO2-reductie
Communicatieberichten	KAM-coördinator	Website	Externe belanghebbenden	Per halfjaar	Halfjaarlijks betrokkenheid externe belanghebbenden stimuleren
Website updaten	KAM-coördinator	Website	Externe belanghebbenden	Per halfjaar	Info up to date houden
Publicatieplicht SKAO	KAM-coördinator	Website SKAO	SKAO en externe belanghebbenden	Per jaar	Voldoen aan eisen prestatieladder

8.5. Website

Op de website van Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. is een gedeelte ingericht voor het CO2-reductiebeleid van het bedrijf. Hiermee wordt de nodige informatie over het CO2-beleid weergegeven

en zijn de laatste versies van de documenten terug te vinden. Hier bevindt zich ten allen tijde up-to-date informatie over:

- Het CO2-reductiebeleid;
- De CO2-footprint;
- De CO2-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- De CO2-reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- De CO2-reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- Acties en initiatieven waarvan Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. deelnemer of oprichter is;
- Een verwijzing naar de bedrijfspagina op de website van de SKAO;

De voortgang van de ontwikkeling van de CO2-footprint van het bedrijf, de gestelde CO2-reductiedoelstellingen alsmede de voortgang en de maatregelen voor het bedrijf, zullen beschreven worden middels het publiceren van halfjaarlijkse berichten daarover. Om transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen deze berichten minimaal twee jaar op de website zichtbaar blijven.

De bovenstaande informatie is op de website te allen tijde terug te vinden in de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

- Halfjaarlijkse bericht (eis 3.C.1)
- Het CO2-Reductieplan (eis 3.B.1 & 3.D.1)
- Dit CO2-Plan van Aanpak (eis 2.C.3 & 3.B.2)
- Certificaat CO2-Prestatieladder

9. Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO2-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. Het bedrijf dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO2-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm om een deelname aan bijvoorbeeld werkgroepen en/of bijeenkomsten voor overleg of kennisontwikkeling op het gebied van CO2 reductie.

Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. heeft in dit kader besloten deel te nemen aan het kennisplatform Duurzameleverancier.nl. Dit is een platform voor organisaties die willen investeren in duurzaamheid. Het initiatief is in 2009 opgezet door Movares, Strukton, Antea Group en Sweco en eind 2017 zijn Arcadis, RoyalhaskoningDHV, Witteveen+Bos en Fugro als partners toetgetreden. Het platform ondersteunt bedrijven en opdrachtgevers bij het duurzaam opzetten van hun bedrijfsvoering en projecten. Daarbij wordt milieuverantwoord gehandeld en worden innovatieve methoden ontwikkeld om milieubelasting te verminderen. Duurzaam inkopen én voldoen aan duurzame eisen van opdrachtgevers is het uitgangspunt. De Duurzameleverancier helpt bij het vinden van duurzame leveranciers en collega aannemingsbedrijven c.q. onderaannemingsbedrijven.

Voor alle bedrijven die meedoen liggen contacten met leveranciers, opdrachtgevers en NGO's die werk maken van duurzame oplossingen binnen handbereik. Elk jaar organiseert het platform 1 x per kwartaal duurzame inspiratiesessies, de klankbordbijeenkomsten, waaraan ook door Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. wordt deelgenomen. Zo wordt gebouwd aan een platform van partijen die elkaar actief inspireren en ondersteunen in het opzetten, uitvoeren en verder ontwikkelen van hun duurzame bedrijfsvoering.

Van de bijeenkomsten waaraan Aannemingsbedrijf C.J.M. van Gaal B.V. in dit kader deelneemt zal worden gerapporteerd in de jaarlijkse directie beoordeling.

Voor de activiteiten in het kader van de CO2 prestatieladder is het volgende budget per jaar vrijgemaakt:

Omschrijving	Eenheden	Kosten per eenheid	Totale kosten
Inzet KAM-coördinator en overige medewerkers	32 Uur	€ 75,--	€ 2.400,--
Lidmaatschap SKAO	1 jaar	€ 250,--	€ 250,--
Lidmaatschap Duurzame Leveranciers	1 jaar	€ 75,--	€ 75,--
Totaalbudget			€ 2.725,--

De keuze voor de participatie in Duurzameleverancier.nl is gebaseerd op de onderstaande inventarisatie van sector- en keteninitiatieven:

Omschrijving initiatief	Contactgegevens
Duurzameleverancier.nl Samen met andere marktpartijen uit de sector (zie opsomming hierboven) bouwt Movares aan een platform van partijen die hun leveranciers actief ondersteunen in het opzetten en uitvoeren van duurzame bedrijfsvoering, te beginnen door bij de belangrijkste leveranciers na te vragen wat zij op dit gebied al doen. 4 bijeenkomsten per jaar.	www.duurzameleverancier.nl
Nederland CO2 Neutraal Het doel achter het initiatief is het actief informeren en betrekken van bedrijven bij de verschillende mogelijkheden om CO2-reductie te bewerkstelligen. Dit wordt niet alleen gerealiseerd door het verstrekken van informatie, maar ook door het organiseren van bijeenkomsten en werkgroepen.	www.nlco2neutraal.nl
Aanpak Duurzaam GWW Een samenwerkingsverband tussen marktpartijen,	www.duurzaamgww.nl

overheidsopdrachtgevers en kennisinstituten. Gericht op de Spoor en Grond-, Weg- en Waterbouwsector. De kern vormt het meewegen van duurzaamheidsaspecten vanaf een vroege planfase en het streven naar een optimale balans tussen People, Planet en Profit op basis van een onderling afgesloten convenant tussen de deelnemende organisaties.	
Sturen op CO2 Meerjarig initiatief opgezet door Cumela, de branche-organisatie voor ondernemers in groen, grond en infra. Uitwisseling van informatie en ideeën, onder andere in workshops. Meerdere bijeenkomsten per jaar.	www.cumela.nl/cursus/brandstof-co2/sturen-op-co2-sectorinitiatief
Platform Groene Netten Alle infrabeheerders (Enexis, Gasunie, Alliander, Stedin, TenneT, KPN en ProRail) hebben vanuit hun rol een duidelijke maatschappelijke verantwoordelijkheid in de verduurzaming van de samenleving. Gezien de grote collectieve impact van alle maatschappelijke infrabeheerders samen, draagt dit direct bij aan significant lagere CO2-uitstoot in Nederland en de kanteling naar een circulaire economie.	www.groenenetten.org/nl/
DGBC De Dutch Green Building Council (DGBC) is een onafhankelijke non-profit organisatie die streeft naar blijvende verduurzaming van de bebouwde omgeving in Nederland.	www.dgbc.nl
Lean and Green Lean and Green is een stimuleringsprogramma voor bedrijven en overheid. Het stimuleert organisaties om te groeien naar een hoger duurzaamheidsniveau door maatregelen te nemen die naast kosten besparen, ook gelijktijdig milieubelasting reduceren.	www.lean-green.nl
Beter Benutten Een platform van het ministerie van Infrastructuur en Milieu naar aanleiding van het programma Beter Benutten. Rijk, regio en bedrijfsleven nemen in dit programma samen innovatieve maatregelen om de bereikbaarheid in de drukste regio's te verbeteren.	www.beterbenutten.nl
Duurzaamgebouwd.nl Een platform voor kennisdeling en innovatie op het gebied van duurzaam bouwen.	www.duurzaamgebouwd.nl
Low Car Diet – stichting Urgenda Low Car Diet is de grootste duurzame mobiliteitswedstrijd in Nederland tussen bedrijven en collega's onderling. Het Low Car Diet brengt bedrijven, organisaties en medewerkers in aanraking met verschillende vormen van duurzaam vervoer. Workshops en online tools leveren informatie over CO2-reductie.	www.lowcardiet.nl
Groencollectief Groencollectief Nederland is een landelijk samenwerkingsverband van regionaal opererende ondernemers, op het gebied van groenvoorziening. Door samenwerking op het gebied van o.a. CO2-reductie, versterkt Groencollectief Nederland haar positie.	www.groencollectiefnederland.nl
Climate Neutral Group Climate Neutral Group werkt met een groep bedrijven samen op het terrein van klimaatneutraliteit: de Coalition of the Doing. Hierin wordt aan een klimaatneutrale(re) bedrijfsvoering gewerkt en concrete CO2-reductie.	www.climateneutralgroup.com